

# Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България

## Информация

**Откриване / Приключване:** 09.09.2021 г. - 09.10.2021 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #6280-K

**Област на политика:** Правосъдие и вътрешни работи

**Тип консултация:** Закон

**Вносител:** Министерство на вътрешните работи

**Тип вносител:** Национално

---

Със законопроекта се предлагат мерки на национално ниво, необходими за осигуряване изпълнението на правни актове на Европейския съюз, както следва:

1. Новата правна рамка на Европейския съюз за създаването и функционирането на Шенгенската информационна система (ШИС). Шенгенската информационна система е инструмент от основно значение за прилагането на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, включени в рамката на Европейския съюз. Системата е една от основните компенсаторни мерки, които допринасят за поддържането на високо ниво на сигурност в рамките на пространството на свобода, сигурност и правосъдие на Съюза, като подпомага оперативното сътрудничество между националните компетентни органи за граничен контрол, полицейските органи, митническите органи, службите за административен контрол на чужденците и органите, отговарящи за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на престъпления или за изпълнението на наказания. С Решение (ЕС) 2018/934 на Съвета от 25 юни 2018 година относно привеждането в действие на оставащите разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Шенгенската информационна система, в Република България и в Румъния, бяха премахнати оставащите ограничения на достиженията на правото от Шенген, свързани с ШИС. Това позволи прилагането в пълна степен на новите правни инструменти, насочени към повишаване на нивото на сигурност в Шенгенското пространство и подобряване ефективността на борбата с тежката престъпност и тероризма. Приетата през 2018 г. правна рамка на ШИС е и изградена от три отделни правни инструменти, обединени от принципа, че ШИС представлява единна информационна система, която следва да функционира като такава. Предвид, че като правни актове на Съюза регламентите са задължителни в своята цялост и се прилагат пряко в държавите членки, със законопроекта се предлагат само минимално необходимите изменения и допълнения на действащото законодателство, с които се определят компетентните национални органи за вземане на административни решения,

оправомощените национални органи с право на достъп до новите информационни системи за изпълнение на законовоопределените им функции, както и националните процедури за обжалване на постановени административни решения, за да се осигури правилното им прилагане. Следва да се посочи и че на основание на регламентите, от Комисията вече са издадени и предстои да бъдат издадени делегирани и актове за изпълнение, които съдържат детайлни указания, образци на документи и др. за осигуряване еднообразна и непротиворечива практика в държавите членки. Специален акцент е поставен върху сигналите за изчезнали лица и за уязвими лица, които трябва да бъдат възпрени от пътуване с цел осигуряване на защитата им или предотвратяване на заплахи за обществената сигурност или обществения ред. В тази категория се включват и сигналите за деца, изложени на риск от отвлечане от родител, както и сигнали за деца, които трябва да бъдат възпрени от пътуване от съображения за собствената им защита, ако съществува конкретен и явен риск те да напуснат или да бъдат изведени от територията на държава членка, да станат жертва на трафик на хора или на насилствен брак, на основано на пола насилие, или на риск да станат жертва или да участват в терористични престъпления. В тази насока със законопроекта се предлага допълване на Закона за българските лични документи като към съществуващите ограничителни мерки за недопускане пътуването на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители и недопускане пътуването на деца, за които са постъпили данни от български или чужд компетентен орган, че са били въввлечени или използвани за дейности по чл. 11 от Закона за закрила на детето, се добавя възможност за налагане на принудителна административна мярка „да не се разреши напускането на страната“ на уязвими пълнолетни лица от съображения за собствената им защита, за които съществува конкретен и явен риск да бъдат изведени или да напуснат територията на страната и да станат жертви на трафик на хора. Предвижда се мярката да бъде прилагана въз основа на мотивирано предложение от компетентните структури на МВР и становище на Националната комисия за борба с трафика на хора, която е със статут на национален орган за докладване по смисъла на чл. 19 от Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него. За въвеждане на хипотезата, при която дете може да бъде обект на т.н. „родителско отвлечане“ - незаконно извеждане от страна на родител, настойник или друг член на семейството по смисъла на чл. 32, парагр. 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2018/1862 е подходящо да се уреди допълнителен защитен механизъм в рамките на съдебна процедура да бъде налагана забрана за пътуване на дете в риск от отвлечане от родител. Предвид високата чувствителност на проблематиката, със законопроекта се предлага подобен механизъм да намери място в Семейния кодекс, като се възложи компетентност на съдебен орган по въпросите на родителските права в специално производство да налага според обстоятелствата по конкретния случай ограничителна мярка за забрана на пътуване на дете в риск от незаконно родителско отвлечане. В съответствие с изискването на Регламент (ЕС) 2018/1862 по чл. 26, се предвижда съответно допълнение в Закона за екстрадицията и

европейската заповед за арест, чрез което се регламентира възможност за дезактивиране на вече въведен сигнал в ШИС за лица, издирвани с цел арест за предаване въз основа на Европейска заповед за арест или екстрадиция, след разрешение на съда. Към момента подобна възможност не е предвидена в действащото законодателство. Регламентът допуска временно дезактивиране на сигнал, когато в хода на текуща операция бъде направена оценка за това, за да не се компроментира протичащото разследване. Предварително условие за това е да бъде издадено разрешение от съдебен орган.

2. Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 година за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226. Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването (ETIAS) следва да предоставя разрешение за пътуване за граждани на трети държави, освободени от изискването за виза, което дава възможност да се прецени дали присъствието им на територията на държавите членки не представлява или няма да представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск. Разрешението за пътуване следва да представлява решение, в което се посочва, че няма фактически данни или основателни причини да се счита, че присъствието на дадено лице на територията на държавите членки представлява такъв риск. В това си качество разрешението за пътуване по своята същност е различно от виза; то няма да изисква повече информация, нито да поставя по-голяма тежест върху заявителите, отколкото визите. Притежаването на валидно разрешение за пътуване следва да бъде ново условие за влизане на територията на държавите членки. Притежаването на разрешение за пътуване само по себе си обаче не следва да поражда автоматично право на влизане. ETIAS следва да допринесе за високо ниво на сигурност, за предотвратяване на незаконната имиграция и за опазване на общественото здраве чрез предоставяне на оценка на посетителите преди пристигането им на външните гранични контролно-пропускателни пунктове.

3. Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 година за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011. Системата за влизане/излизане цели допълнително подобряване на управлението на външните граници чрез установяване механизъм за проверка за спазването на разпоредбите относно разрешения срок на престой в рамките на територията на държавите членки, който да регистрира по електронен път времето и мястото на влизане и излизане на гражданите на трети страни, допуснати за краткосрочен престой на територията на държавите членки, и да изчислява продължителността на техния разрешен престой. Системата следва да замени задължението за подпечатване на паспортите на граждани на трети страни, което се прилага за всички държави

членки. Системата за влизане/излизане следва да функционира на външните граници на държавите членки, които прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, както и на външните граници на Република България, за която проверката в съответствие с приложимите процедури за оценка по Шенген вече е завършена успешно и са приведени в действие разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, отнасящи се до ШИС. Системата следва да се прилага и на вътрешните граници на Република България, където проверките все още не са премахнати. Същевременно на такива граници следва да се прилагат специални разпоредби относно функционирането на СВИ и използването ѝ, с цел да се минимизира влиянието на процедурите за гранични проверки по тези граници, без това да засяга нивото на сигурност и правилното функциониране на СВИ, както и останалите задължения за граничен контрол по силата на Кодекса на шенгенските граници.

### Отговорна институция

#### Отговорна институция

##### Министерство на вътрешните работи

Адрес: София, ул. „6-и септември“ 29

Електронна поща: [priemna@mvr.bg](mailto:priemna@mvr.bg)

### Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

### Документи

#### Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 11.10.2021](#)

[Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България \(ЗИДЗЧРБ\) - вер. 1.0 | 09.09.2021](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" на Министерския съвет - вер. 1.0 | 09.09.2021](#)

[Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 09.09.2021](#)

[Мотиви към проект на ЗИДЗЧРБ - вер. 1.0 | 09.09.2021](#)

[Проект на ЗИДЗЧРБ - вер. 1.0 | 09.09.2021](#)

---

**Консултационен документ:**

---

**Справка становища:**

---

### Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Daniel Danov (10.09.2021 16:11)

Предложение за нова редакция на 2.

Вероятно текстът "2. Създава се § 3: „§ 3 **Предоставянето** на печат ... върху документа.." следва да бъде променен на "2. Създава се § 3: „§ 3 **Поставянето** на печат ... върху документа.."

### История

**Начало на обществената консултация - 09.09.2021**

**Приключване на консултацията - 09.10.2021**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---